

GORE SRCA

„Kad me stave, uslijet ću ja, ljubavi ću ga i proslavit ću ga, da ću mu da dugo živim.“
(Ps 90, 15, 16)
Iz Ulasz današnje sv. Mase.

VJERSKI TJEDNIK

GOD. VII.

ZAGREB, 2. OZUJKA 1952.

BRJ 7

TUĐINCI U IZRAELU

ZAŠTO DA VRŠIMO VOLJU BOŽJU

Vjero se zanimljive priče koje su vladale u zemlji Izidovskoj u vrijeme Isusovo. Gospodari su joj bili Rimljani, a njima su u svjetlošću živjeli Saduceji i iselakratske Izidovske obitelji. Mrzili su ih Farizeji kao nasilno nametnute vlast, a s njima i njihove prijatelje Zidove. U Farizeje je stigao narod. Farizejima i narod, koji su se strogo držali Izidovskih vjerskih propisa, bilo je jasno, da prijeti njihovim sinom pogibao od sve većega predranja arčko rimske kulture. S prodorom naroda te kulture širilo se malo pomalo i siromazje poganštine i nečovreda.

Zato su Farizeji smatrali da treba spremiti obranu pred tom. I da treba podignuti nepremostivi jaz između Zidova i pogana. Treba provesti neumoljivo dijeljenje jošnih od drugih. Stoga se u svim bogomoljama propovjedalo, da je svaki nečovred koji se druži sa strancima, ili koji prestupni prag poganske kuće ili koji svoju kuću njima iznajmi ili daće u zakup polje pogansku. Dapače tako je nečovred i svaki Zidov, koji se dotakne bilo kojega predmeta, što potječe od pogana.

Ne tako oštra proširila nije bila između pogana i onih Zidova, koji su živjeli izvan Iziševske zemlje. Na trgovinama misle rimski carstva u mjestima, gdje su naselili Zidovi, i morali su svaki dan biti u obraćanju s poganima, tako se nije smatralo tako strogo održavanje farizejskih propisa. Zidovi su dapače činili i propagandu za Iziševsku vjeru. Na to ih je sililo i to, što su se smatrali dužnima, da uz održavanje vjerskih propisa i drugima usopužu istinu svoje vjere, baš zbog toga jer im je stalo de njihova spasenja. I povijesna je činjenica, da je istina bio prihvaćen broj uglednih pogana, koji su se prihvatili Izidovskoj vjerskoj.

Ne može biti ni govora o tom, da je bio veliki broj obraćanica ovim njihovim naučnarskim radom. Strasti i tvrdi farizejstva i čiste bezmislolnih odredaba pismozasnece prestrahile su nevaknajuće obraćanice. A i sama Izidovska vjera bila je bez snage i energije te nije bila kvasac, koji bi mogao prokristijali i nadvladati pogansku kulturu.

Prerok Izaija, Jeremija, Ezekijel, Sofonija i Zaharija su se digni iznad maljušnog i uskotrudnog lokalnog patriotizma. Oni su se u svojoj duši radovali nad sjajnom pomolju, da će čete pogana pjevati i moliti na brdu Sinu. Ali plamozasnece nisu nikako razumljivo ovakva govora. Njihov je raspon bio ograničen u vjerskim stvarima.

Svaka je ljudska duša odbojev Iziševske Boga. Zato u svakoj duši postoji svojstvena četnja za Beskonanost; velika i šaha siluša, da mora postojati nebo. U njoj postoji upretni zahtjev za potpunim smaganjem, taknja za sve većom siromaz, nezadovoljstva u svim zemaljskim učelima, šha svjetoj unutarnjega plamstva. Nije li sv. Augustina izgovaraju i usta poganska: „Ti si nas o Bože, za sebe stvorio i nemirno je naše srce, dok se ne smiri u Tebi.“ Svaka ljudska duša neprestano teži za prelazom svake letine i svake sreće kao što i svaka prava rijeka vodi prema svjetlosnomu moru.

Ako su svi narodi zemlje pali u idološtvo, ni Izidovski narod nije izmoe rasinoga, da bude ponosna na to, da je on jedini sačuvao poštovanje boga Boga. Svoje Knjige nam priprepljujdać, da je i on često pošao stranim putovima i da mu se činio Bog smilovno, da se nastrag vrati

na prvi put. Zato Zidovi nisu imali pravda milijone pogana smatraju zasvijek izgubljenima. Oni nisu smjeli zaboraviti, da uz izvana vidljivo, duše spasavajuće Božje djelovanje postoji nevidljivo djelovanje i vodstvo Božje milosti. Bog upravlja srećna ljudi kao i potocima voda. Pa makar je netko rođen u poganstvu i velikim postao, Bog znae dovesti na prvi put dušu, koju On ljubi i unaprijed ju je preodredio. Pred Bogom nema pastorači. Svatko imade časove milosti; Bog hoće, da svi ljudi postignu spasenje (I. Tim 2, 4). Kao je u tom pogledu i na koji način to bude mi stlojmo svakako pred valikom i nedokujstvom tajnom.

Dobro nije bilo izumrla ni u poganskom svijetu. U njem ja još živjela četnja za okupljenjem i podložnošću višoj moći i takve pobude. Tko bi si predstavljao Egipćan-

ce, Babiljance, Perzijance, Grke-Rimljane i druge narode Azije i Amerike kao divljake i šivilje, taj bi morao najprije razjasniti, kako su ti poganski narodi stvorili djelačijim se ostacima čitavi dvadeset krišćanski vijek. Ili bi morao odgovoriti, kako su iz tih pogana prošle velike čete svetaca i mučenika u prvim krišćanskim stoljećima. Sigurno je, da je pala duboka noć na taj poganski svijet, ali je u njem svijetlača također i svijetla svijetlaca, koja je mnogima pokazivala put k Stvoritelju.

Mrznja ne obraća ni ne svladava srca, nego ljubav i to nesebična, uslužna koja samu sebe troši. A ta utjelovljena ljubav jest Spasitelj. On je bio Onaj, koji je započeo obraćenje poganskih naroda. On je ljudsku kulturu preobrazio, očistio i oplemenio. On je položio temelj zemaljskoj sreći naroda.

MOJA NEDJELJA

Gospodine, pomiluj i Slava! Početak svake sv. Mise počinje ovim zazivom, koji je kod svećanih Misa pun raspevanje glazbe, u kojoj se izražava ne samo naša vjera nego i očuvljenje, koje je zaista potrebno kod tako značajnog obreda, kao što je sv. Misa.

Kad nedjeljom uđemo u crkvu, upravo ova nam molitva podjača, da Ocu, Sinu i Duhu Svetome moramo izraziti sve svoje zahvalnice za žrtvu, koju će svećenik prinijeti.

Ove su riječi, t. j. Kyrie eleison, grčkog podrijetla, kao što su riječi: Amen, Alleluja i Hosanna hebrejskog. To nam dokazuje sam postanak obrednih molitava iz najstarijih crkvenih općina. Kyrie znači više nego li riječ Gospodin. Gospod. Gospodar, ona znači Božanstvo. Prva tri Kyrie obraćaju se Ocu, druga tri Sinu i na koncu tri ostala Svetaome Duhu. Prema tome svaki put ista molitva. U njoj je izražena tajna Presvetog Trojstva.

Gospodine, pomiluj! — tako molit ćo vjek, koji traži svjetlo Istine.

Gospodine, pomiluj! — tako molit ćo vjek obuzet grijesima i strastima svake vrste. On mol, da bi se oslobodio onog pokvarenog u sebi i da bi, očišćen u svojim molitvama, bio vedar i veselo.

Gospodine, pomiluj! — tako molit ćo vjek pun nade i pozivanja.

Gospodine, pomiluj! — molit ćo vjek pun veselja i krišćanske smirenosti.

Gospodine, pomiluj! — molit napušten čovjek, koji molit, koji je potreban pomoći, a koji vidi samo u Njemu svoju pravu i jedinu utjehu.

Gospodine, pomiluj! — molit onaj čovjek, koji molit za svoju obitelj, za zajednicu, za svoju domovinu i za cijeli svijet.

Dogla ova je molitva puna sadržaja, prenada je vrlo kratka. Tim više nas ona podiče i svojom jednostavnošću zaista krepit.

Slava. Kako zvuče te riječi u bolničnoj noći, kako one zvuče na Veliku Subotu, kad zabruji pojedonosni Alleluja!

Slava, kao molitva, puna najčišće poezije, usklik našeg srca i ispoivjen naše

duše. Onome, koji je naš dobi Otac. Početak ove molitve pun je vedrine, jer riječi: „Slava Bogu na visini, a mir ljudima koji su dobre volje“ znače cijelo Kristovo djelo. To znače osobito prve dvije riječi: Slava i Mir!

Bogu slava, a čovjeku mir! — Ne samo čovjeku nego svim ljudima, mir u duši i mir u njihovom životu.

Andeoski pjev iz božične noći produžava se u pjevanju ili recitiranju prigodnog poka svele Mase. Kakva je ljubavica pohvala i zanosa izražena u ovoj liturgijskoj molitvi. Sve se obraća Njemu, koji je izvor svega života, kome dugujemo sve, što imamo.

Kyrie i Slava neka nas prate uvijek u našem životu, ne samo u našim oduševljenjima nego i u našim danima, koji su nem teški, koji traže od nas osobite žrtve.

Neaka Slava bude za nas himan, koji molimo, kao što su ga stari krišćani molili kao jutarnju molitvu.

Je li ojera samo za žene?

Čuje se prigovor: Vjera je samo za žene. Muž treba da radi, dok žena neka molit. Muž treba da bude u uredu i radnici, dok žena može biti u crkvi.

Na to odgovaramo. I žena treba da radi. Besposlica je zametak svih općina. I jedno i drugo je potrebno: i rad i molitva. Rad po volji Božjoj je jedan dio praktične vjere, dok je molitva i bogostolje drugi dio. Staro je pravilo za krestopast i uredan život: Moli se Bogu i radi! To pravilo vrijedi tako za muzeve, kao i za žene. I muzevi i žene moraju da imaju vjeru, a ne samo jednu polovicu.

Tvrdnja, da je vjera samo za žene, je uvredljiva. Ona je uvredljiva za žene, ako tko drži, da je vjera kriva, neistinita, kao da je neistina samo za žene. Ona je uvredljiva za muzeve, ako tko drži, da je vjera prava i istinita htijuci tako muzeve lišiti istine.

Ne tako! Vjera je za muzeve i za žene jednako istinita i obvezna.

VISIBABA

Proletni vjetar odnio mi bijelu platičku, Kapicu bi jelu dobila sam od nane, glavica mi je pod njom svja. Sunašce me poljubilo pred čela, i ja se probuđih u proletni dan.

Obučenoj tako lijepo i jako sve mi se smiješala i pjeva sladañi poj, ali ja ipak tužna, predobro znamed, da s proljećem ovim brzo svršava i život!

Moj!

VESELJE NAD CVIJEĆEM

Priča veli: »Kad je Gospodin Bog sve stvorio: travu, drveće i cvijeće, do im je lipe boje, da se njima okite i budu na veselje i ures ljudima. Konačno je stvorio snijeg i rekao mu: »Sam si potraži boju.« Snijeg je pošao travu i rekao joj: »Daj mi svoju zelenu boju.« Pošao je k ruži i zamolio je za njezino crveno odjelo. I onda je ošišao klinčiću, i napokon ode sunčanici. Bio je tašt i htio je imati najljepše odjelo.

All trava i cvijeće ga je ismjenjulo i pogladio svojom putem. Tada se sjede k vasitadama i žalosno reče: »Ako mi niko ne da svoje boje, tada se sa mnom događa što i s vjetrom, koji je tako zao, da sve ruši i uzmiruje, a ne vidi ga se. Nato mu se smulje visibaba i reče mu čedno: »Ako ti se moj zao ogrtač sviđa, možeš si ga uzeti.« Snijeg ga uzme zahvalno i otada je bijel. Ali zato je on od toga dana svemu cvijeću neprijatelj osim visibaba.

Svako proljeće mi doživljujemo dragocijena čudesa. Pogotovo kad preko noći kao dozovorno izmijene svoja mjesta snijega i visibaba. A cvijeće nas daje veliko veselje. Licima ljudi proljeće blazni i nasmijak kao da su primili na drvo nešto lijepa i draga. I oni izlaze van iz šilica u kutice i mede zastićene od vjetra i nargaju si prvi puta pune ruke cvijeća i nose ga pobožno i sretno kući. Nose ga kao da nose cijelo toplo, sunčano i mirisljivo proljeće u svoje tamne, hladne i vlažne zimske stanove.

Ovo prvo cvijeće je doista nešto divno i čudesno. Ono je niknulo najedamput iz tih trave i nežive zemlje kao da ga je tamo nekome. Mi ljudi uopće osjećamo čine cvijeća osamljenim i veselim; jer nam slijeda zima bez mirisa teško pada na naš osjećaj. I svima nam je prirodna težnja za cvijećem. Neki pjesnik lijepo opisuje svoju roditeljsku kuću u cvijeću, kad kaže:

»Kod mojih roditelja, kud se ogledaš, cvijeće miriš, zeleni se i evate: Iz svih prozora, iz svih stolova, iz svih udubina svjetlucaju se boje crvene i plave. Umjetnički, živo i šareno isprepliće se kao ljetni spomenik i slike na svim stjenama. Cvijeće cvijeće na sve strane! A moja majka, brižljiva domaćica nalazi još uvijek tamne kurve, da ih cvijećem nasajeti i nasjeću osjećamo čine cvijeća osamljenim i veselim; jer nam slijeda zima bez mirisa teško pada na naš osjećaj. I svima nam je prirodna težnja za cvijećem. Neki pjesnik lijepo opisuje svoju roditeljsku kuću u cvijeću, kad kaže:

To je zadaća cvijeća, da osvjetli mnogu tamu u svijetu i u ljudima svojim blagim i božajadnim svjetlom. Da bude kao anđeoski čuvar u noćnim i otvrdnule ljude. I da im svjehla pred oči prikaze svijetla i lijepog nebeskog svijeta, gdje će Bog jednom otrži svu s očuju ljudu. Gdje ne će više biti ni smrti ni žalosti ni tuzne ni boli. Zato je proljetno cvijeće, što neočekivano ustaje iz mrtve zemlje, slika, simbol uskrsnuća tijela.

Bilo bi naopako misliti, da ljudi sa svojom snagom, čežnjom i vrućom nadom pošlje smrti propadaju u ništa, kad Bog već cvijeće, za kojim naše zimož ožalošene oč, čežnu, svake godine iznova na život budi.

Ovo buduće životno proljeće jest također sastavni dio svjetovnog poroka kao što je to svakogodišnja mijena zime u proljeće. Pjesnik Uhland lijepo veli: »Svako godinje evate njegovno proljeće blago i svijetlozato ti ne manjka ona velika utjeha. Ona ti je dana kao cilj tvoga putovanja. Ti je slutiš već ovdje dole, a gore ti se otvara.»

Nemojmo proći tako bez misli preko Božjeg divnog proljeća! Svaki cvijet, koji pokraj prašne ceste cvjeta, neka nas opomene na strahopoćenje. Ono je namine izdaleka sjajni odsjeh Božje ljepote, u koju smo i mi sami pozvani. Dajmo da cvijeće, koje nam je dano na veselje, djeluje na naše osjećaje, da se veselimo u našoj nutrinji i tako lakše snosimo tegobe životnih dana i da možemo na taj način i drugima dati malo sunčanog svijetla naše duše.

Mi smo brzo spremni, da se tužimo na trpljenje i teškoće života. A zašto smo lijeni da se osjećaju, da iskoristimo utješne radosti i ublažujuće prilike, koje nam je Bog dao, kao spasenoma i odravljajuću stvarstva? Kad nam u našim bez svijetla i tamno obavijenim sobicama jadjukujemo i tužimo se na zla vremena i nesnosne brige, vani pred našim prozorima blista i sjaji u cvijeću divna priroda. Ako smo mi tupi i bez smisla, da naše sobe i radionice okitimo svježim gromovima poljskoga cvijeća, tada nam se ne može pomoći. Mi tako onda postajemo žilovljeni i namrgodeni, teret sebi i drugima.

Ali mi se ne smijemo tužiti ni na Boga ni na svijet, ako smo takovi svojeglavi i žalosni čudaci. Proti svima bolesnima je izrasla jedna travka, u kojoj je najjača odravljajuća snaga za sve i čud, a to je cvijeće. Mi tako rado stavljamo keč evanje pred bolesnički krevet; ne zaboravivši ih staviti ni na stol pred zdrave ljude.

Cvijeće je znak svježine, zdravlja i uskrsnuća na naš Božji život.

Kršćanska krepost je stajna vođa činiti svagda što je Bogu drago. Da se nečije nekoga nazvati častim nazivom »krepost«, treba da ima odlučnu i postojanu volju uvijek i na svakom koraku činiti dobro, a ne samo kojipuh — tu i tamo. Što je težnja volje za dobrom jača i što čovjek stvarno više dobra čini, to je krepostniji.

Za posuša su kreposti znali i pogani prije Isusa Krista. Grčki filozof Sokrat i Platon vrlo su lijepo raspravljali o krepostima. Njima je krepostan život bio uzor, za kojim su mnogo težili, a jednako i druge poticali na krepostan — idealan život. Kako se među grčkim filozofima na svim područjima filozofije svojom oštroumnosću izdizao kao genij (veći kan) Aristotel, tako je Aristotel i svojim raspravama o krepostima nadvisio sve filozofe prije Isusa Krista, — dakle ne samo grčke nego i sve druge poganske filozofe.

Medutim nauka o krepostima i krepostan život u dnevnom životnom zbijanju razvija se posebnim sjajem i na vrhunac dostiže dolaskom Isusovim na svijet. Isus Krist je prvi na svijetu, koji je ne samo raspravljao o krepostima, nego ih je i u životu vršio, tako, da je postao najvećim uzorom krepostna života u svim krepostima za svu prije i za sva vremena.

Pogani prije Isusa, a jednako i oni ljudi nakon dolaska Isusova, koji postojano čine dobro i prema tome žive krepostno, a kod tog ne vode računa o Bogu i vjeri, čine dobra djela zato, jer je to lijepo i plemenito, jer je to korisno njima samima i drugima. Ima ljudi, koji su pravdni i milosrdni, paze da nikomu krivo ne učine, i pomognu gdje kod mogu, iz razloga obične čovječnosti, jer se time ljudima koristi i ljudsko društvo usavršuje. Takve kreposti zovu se naravne krepost, jer ne dižu čovjeka, više od zemlje, više od časnoga i poštenoga života na »enji. Mi kršćani, a napose kršćani katolici, dema dalje i dižemo se više. Mi činimo dobra

djela i živimo krepostno zato, da nas doba djela i krepostan život dovede k Bogu, u sretni prekgrobnni život, gdje ćemo sjedinjeni s Bogom u ljubavi zadovoljiti sve težnje i osjećaje svoje. I biti vječno sretni. Mi, dakle, živimo krepostno. Jer Bog tako hoće, jer je to Bogu drago, i jer nas same, konačno, krepostan život čini sretnima. Mi kršćani, kad žimo krepostno radi Boga i Bogu za ljubav, dakle kad živimo krepostno iz vjerskih razloga, svojim krepostnim životom postavljamo plemenitu naravnu svrhu, a ta je čistan i pošten život, kao i pogari ali postizavanje i vrhunavarnu svrhu: sjedinjenje s Bogom i blaženo gledanje Boga na nebu. Radi toga se naše, kršćanske kreposti zovu nadnaravne kreposti. Kad, dakle, činimo dobro, nemojmo to činiti samo iz razloga čovječnosti, iz razloga čisto naravnih, nego kod dobrih djela postudajmo naklanu, da h činimo Bogu za ljubav, iz vjerskih — vrhunavarnih razloga, pa će svako dobro djelo biti vrhunavarno i zaslužno pred Bogom, i osajedno — sve te naše kreposti bit nadnaravne kreposti.

Jedne se kreposti zovu bogoslovske, a druge čudoredne ili moralne. Bogoslovske su kreposti: vjera, ufanje i ljubav, a među čudorednima se norećito ističu — razboritost, pravednost, umjerenost i duševna jakost. Vjera, ufanje i ljubav zovu se bogoslovske kreposti, jer se izravno odnose na Boga. U Boga vjerujemo, jer je nepogrešivo istinit. U Boga se ufamo, jer je beskrajan mlordan. Boga ljubimo, jer je u sebi najveće — neizmjerimo dobro. Druge se kreposti zovu čudoredne, jer se odnose na ljudski život, uređuju ljudsku duhu, da bude u skladu s propisima razuma i obavljene vjere.

Sve kreposti, bile bogoslovske ili čudoredne, dižu čovjeka nad obično ljudsko društvo oplemenjuju mu duhu toliko, da ga ljudi čijene i poštuju, makar se i ne slažu s njegovim životnim nazorom.

Je li vjera stvar novca i zarade?

Mnogi kažu: Vjera je stvar novca i zarade. Svećenici uče vjeru, jer su za to plaćeni. Ne radi se tu o istini, nego o novcu i zaradi.

Odgovor. I pučki učitelj, i profesor matematike, i profesor fizike, i profesor kemije uče svoje predmete. I oni su za tu svoj posao plaćeni. Pa zar će itko pametan reći: Ne radi se tu o istini, ne radi se tu o čitanju, računanju, matematički, fizici, kemiji i t. d., nego se radi o novcu i zaradi. Je li to čitanje, matematika, fizika, kemija, prestala biti istina zato, što učitelj:

ih struka dobivaju za svoj posao plaću? Iz toga, dakle, što s ećenicu kao vjerski službenici dobivaju za svoj posao nagradu, ne može nitko pametno izvoditi zaključak, kao da radi, toga on, što oni naučavaju, nije istina.

Naravski, da svećenici kao plaćeni službenici moraju učiti vjeru u crkvi i školi, ali oni uče vjerske istine zato, što su one istinite u sebi. Ali mnogi su svećenici za vjeru podnijeli mučeničku smrt, a osobito kao misijonari: počevši od samih apostola.

PODLISTAK

ZAPUŠTEN GROB

Nedaleko od vrh malog seoskog groblja uzdigao se grbitni i mak nabrasto travom i dječem. I samo skroman križ bez imena označuje mjesto vjerskog počivališta.

— Tko tu počiva, da nikada na tom grobu nema cvijeta, pa i na Sve Svete taj je grob pust i zapušten?

— Grob je to Matijeve Mare — razjašnjenje je stari grobar. Raspoložen da nastavi, osjećao se pozvan i bez daljnjeg pitanja.

— Zakopao sam je ovdje, ima već treća godina. Poznavao ju je čitavo selo, pa ipak ljudi je brzo zaboravili. Da, takvi su ljudi. — Zašutio je stari grobar i malo se odmakao od Marina groba. No kao da je nešto zaboravio pa se dosetjeto i vratio grobu.

— Da, ta je dobra žena trpjela u svom životu mnogo. Neki su Maru nazivali čudakinjom. Da li je tomu bila povoda njena povučenost i samoca, koju je više voljela nego veselje i bučni poziv za društvo i zabavom, to ne znam, ali dobro znam, da je trpjela već u djetinjstvu. Tajne su osnove Božje, po kojima je njen život prošao gotovo bez radosti, siv i

jeća, tada nam se ne može pomoći. Mi tako onda postajemo žilovljeni i namrgodeni, teret sebi i drugima.

jeća, tada nam se ne može pomoći. Mi tako onda postajemo žilovljeni i namrgodeni, teret sebi i drugima.

jeća, tada nam se ne može pomoći. Mi tako onda postajemo žilovljeni i namrgodeni, teret sebi i drugima.

krut, dok su u isto vrijeme toliki prolalili, mimo nje, osvijetljeni dobrotom, vedra čista i nasmijanim očiju. Samo Bog znade, zašto je to trebalo. Čudno je i gotovo neshvatljivo, ali tako je zbilja bilo. Mara je imala majku, koja ju nije voljela. Zapoštavljala ju i ponizivanjem mučila pred svakim, tko bi došao u kuću. Imala je i dvije mlade sestre, no one su naprotiv uživale majčinu ljubav i preko tog mjere, a možda i zato, jer su bile majčine čudi. Mara je dnevno osjetila što znači nepravda, pa je jedno djetie posumnjalo, da joj kriju tajnu. Tajnu, da joj to nije mati, nego maćeha. No tajne tu nije bilo, već je živa bila istina, da joj je rođena mati sebična i zla. Bilo je to trpljenje za Maru puno bol od ledenih udaraca a one strane, odkle su druge njene vršnjakinje uživale svu toplinu, iskrene majčine ljubavi. A mala Mara bila je djetie isto, kao i sva druga djetca, ništa gora ni ružnija, nego naprosto dobro i milo djetie.

Nepravda je Maru oštro šibala u danima, kad joj je duša bila najosjetljivija, a bol joj svijdala sere, podnošeci nepravde i vanjsko mučenje od zle majke. To joj trpljenje kvarilo životnu radost i u kasnijem životu.

Da je Maru u srcu krila tajnu bol, koju nije nitko znao, a ni mogao shvatiti, bol, koja se krije od ljudskog oka i zavljuč u dnu srca, odavajao joj izraz lica zasjenjen laganom sjetom i vladanje ozbiljno, više šutljivo.

U usporedbi s njenim oćem Maru mu je bila tako blizu... Voljo ju otac više nego ostale dvije kćeri baš zato, jer je i sam mnogo patio od zle i sebične žene, pa je razumio prazninu kćerine duše, koju nije nitko na toj zemlji ispunio. A Mara je znala, da ju jedino otac iskreno voli,

Katedrale

Katedrale su nacionalni spomenici kod svih kulturnih naroda. Katedrale su u potpunom smislu spomenici i opomene, koje nas spominju na Boga, na stvarnost vječnog Božjeg prisustva Boga među nama. U njima se čovječanstvo smiruje u duhu, u njima nalazi svoju mir preko molitve i svetih Sakramenata.

Svi gradovi ponose se svojom katedralom. Ono dokazuje veličinu duhu i odanost Boga samih vjernika, koji, da ih sagradili u razno doba povijesti. Neke od njih imaju i vrlo veliku umjetničku vrijednost, čuvaju se kao prava narodna baština. Neke su od njih stradale u velikim ratovima, ali su ih vjernici uz velike žrtve opet obnovili, te one ponovo služe za svete obrede. Tako je slučaj s katedralom u Reimau, u Francuskoj.

Katedrale nas uvjeravaju, da vjernik mora naći u crkvenom graditeljstvu svoje smirjenje, on mora naći u njoj onu potrebnu tišinu, koja nas uzdiže našem Tvorcu, kao i svoje unutrašnje zadovoljstvo, a one nas preporoda na drugi život.

Kad uđemo u katedralu, onda nas se doimlje glavna lada, koja nas sjeda, da Krist ima svoje prestatje gore na nebesima, dakle i da sve vodi k Njemu, kao što nas pogled na ulazu u katedralu odvodi odmah glavnom oltaru. Obično se ističe veliki križevak. On je rođovno pod baldahinom. I on je simbol Krista.

Simbol oltara za Krista je najzavršnije, taj nam oltar svjedoči o Njegovoj uživenosti, svjedoči, da je On kralj kraljeva da je On Otac svega.

U prvo vrijeme kršćanstva jače se je isticala i u tlorisu, kao i u obliku, krstocentričnost. On je je isticala u graditeljstvu, kao i u kiparstvu. Sam plan i tloris bio je u obliku latinskog li grčkog križa. Uvijek se isticala povezanost između Krista i Crkve. Tako i u zidnom slikarstvu, osobito u mozaicima, naglašuje se, kao glavna ličnost Krist, a oko Njega Apostoli. Priznao se tome osobito se pozla, da sve bude nekako usredotočeno oko same Krista, i to je jedan od razloga, zašto starije crkveno graditeljstvo, t. j. same starije katedrale, djeluje življe i obzirom na vjeru pa i u produhovljenju.

Priča se, da je u krpi neke njezime sredovječne katedrale raslo stablo, i da je one simboliziralo Krista, to idealno stablo, od kojega plemenitijega nema. Zato se i pjeva u liturgiji Velikoga Petka. Samo ti si bilo vrijedno žrtvu svijeta nositi, postati lažnik, što će k tuci potopljene vezati, koju svu će sveta Jaganjčeva krv obrisati.

Kad promatramo stare katedrale, a one novlje, upasla nam u oči portal, ulaz na vrata. On je obično iskren u načinu (Nastavak na str. 3)

iako se čuva, da joj to pokaže pred čim sestrama. I Mara je oca ljubila, kao je plakala pred njegovim odrom, bo, no ga zvala nad otvorenim grobom: Tati! tati!... Tu u blizini je i grob njene oca, kojeg je Mara redila i često posećivala. A ima na tom svjetu raznih križeva, netko ovakav, netko onakav. — Zašutio stari grobar.

— A zar ničog nema, da joj 'grob uredi?

— Ima ih, ima, ali ne maré. Dobro je Mara bila. Nju nije trpljenje činilo osvjetljivom, nije ju svladalo do hladnoće srca, već ju naprotiv oplemenilo i činilo boljom. Ni mravu nije zla učinila. Tuđe nije htjela ni željela, a svoje je čuvala, ali i rado s potrebnim podijelila.

I završila i ona svoje dane.

— Da, dok se svjedoje Bogu, da je preseli u bolji život. Ne mogu ulaziti u pojedinosti njena života, no istina je, da joj zdravlje narušile velike stvari, a i hiljadu sitnica. Polagano kao jesenska magla ginula je i venula — daleko od svojih bližnjih, u potpunoj potučeni, koja su nemetno zamisljenim oćem ognjstjen, komu se postojano dav svoj napor, znoj i brze pokriveni snagu. Koliko vanjsko društvo njenih dapa, toliko umornost i klouletud nad pomršenim nacrtima i mogućnostima da očevu baštinu pažljivo usklupljeni i ljubavki obradom sačuva i uzdrži. U sumračku svakog dana morala je gledati pred sobom porušene nade i neispunjene osnove. Nije izdržala pod teretom vremena, koje sve rasipa i mrzi.

Odmakao se stari grobar od Marina groba, brzo zaboravljena. Ostao je same skroman križ na tom zapuštenom grobu, kao siguran svjedoč, da ima poslije smrti pravde, da ima zadovoljštine i nagrade.

Tropsko sunce

Promotirao nebesku panoramu, izgled neba, kretanje Sunca i uvjete života s obzirom na položaj mjesta po geografskoj širini, na našoj postojbini Zemlji.

Podimo u žarki pojas, gdje rastu najviše, najljepše i najraznovidnije biljke, gdje brzo uspjevaju palme i planinje tamne, razne tropske i pustinjske. Presvjetlo se mlihu tamno, gdje se letiču guste perjutice, kroz koje se čovjek samo teškom mukom može da provuče. U njima je životinjski svijet veoma obilno zastupen, kao razne vrste ptica i kukaca, što se odlikuju prekrasnim živim bojama. U žarkom je pojasu Afrike i Indije i domovina lava, tigra i velikih zmija, što u sikret budno vrebaju na svojoj plijeni. One su strah i trepet tamnih naseobina, u kojima neumoljivi klatci civilizacije još nije osvojeno obilježje njihova patrijarhalnoga života.

Štanoću u jednome mjestu ovoga pojasa, gdje motriću nebeski ekvator prostre svojoj velikoj luk upravo nad glavom, u zenitu, a polovi nebeske kugle leže u obzoru, upravo u sjevernoj i južnoj točki horizonta.

Motriću u ovim vrućim krajevima vide elamitni zbijanje nebeske kugle nad horizontom, a danju su i noći cijelu godinu jednaki, traju najzime po 12 sati, pa ovdje ovdje; i nema raznih godinjih doba, kao u našim krajevima. Sunce ovdje ulazi i izlazi strmo, ravno nad obzorom, a ne kao kod što mi gledamo, te stoga u tropskim krajevima strmo uzdižanje i spuštaenje Sunca prouzrokuje nagli prelaz iz dana u noć i nema čiri rumene zore i sumraka večernjeg. Tu naglo iz crne noći svjetlo dana, u kakvom odmah iza zapada Sunca nastaje mrkla noć.

Na 21 ožujka Sunce se javlja točno na istočnoj točki obzora, penje se okomito i kulminira ravno nad glavom, u zenitu, ne ostavljajući u svom žaru i sjaju ništa sjene predmeta, koje obasjava. Zatim se spušta — sveđ u u strmoj stazi — prema horizontu i utone u zapadnu točku.

Na 21. ožujka pomjesta se Sunce postepo na sjevero-istok, gdje 21. lipnja dosegne najdalu točku. Sunce se tada nalazi 23 1/2 pol stupnja sjeverno od ekvatora, u ljetnoj sunčostaji, ulazi u znak zvezda Raksa. U svim mjestima na Zemlji, koja se nalaze na 23 1/2 pol stupnja sjeverne geografike širine, toga dana Sunce kulminira točno nad glavom, u zenitu, tako da predmeti ne daju sjenu.

U najstarije doba, 200 godina prije Krista, našao se čovjek, koji je na temelju to pojave, što predmeti u času ljetne sunčostaje ne pokazuju sjenu, izumirdo da izmjeri veličinu Zemlje. Bo je to Eratosten iz Kirene, grčke naseobine na afričkoj obali Sredozemnog mora, upravitelj velike Aleksandrijske knjižnice. To bijaše onaj knjižničar, kojemu se kasnije spiklo halija Queda, zvezdopisac Egipta, osuđivši je riječima: "Ako u tim knjigama piše isto što i u koranu, tada su svuđine; a ako ne piše isto, tada su bezbožne; treba dakle svakoga da se spale." Mjerjenjem je Eratosten otkrio, na temelju Sunčeve sjene, da je razlika daljina Sunca za vrijeme ljetne sunčostaje u 1/2 časa kulminacije iznosi u Aleksandriji 7' 42". Druge godine pokušao da u Senu, u vrijeme ljetne sunčostaje, izmjeri o podne zenitu daljinu, bijaše zaključio jednaka ništa. Sunce toga dana u Senu kulminiralo upravo u zenitu, predmeti ne pokazuju sjene. Pretpostavivši da oba grada leže približno na istom meridijanu t. j. na crti jug-sjever, te da razlika u sjeni od 7' 12" potiče uslijed različitosti Zemlje, ustanovio je da je opseg Zemlje iznos 39.500 km (zapravo iznosi 40.000 km) On je procijenio daljinu između oba grada. Ako se ta daljina podijeli za 7' 12" dobije se dužina 1 stupnja. A pošto svaka kružnica ima 360 stupnjeva, to se dužina stupnja pomnoži sa 360 i dobije opseg zemaljske kugle.

Nakon ljetne sunčostaje 21. lipnja, Sunce se pomalo opet približava ekvatoru, gdje stigne 23. rujna svake godine. Od ove točke odmiče Sunce na južnu polutoku, ali kao prije ne dosegne dalje od 23 1/2 pol stupnja, pa se nakon 22. prosinca opet pomalo približava ekvatoru, koji se nalazi točno nad glavom i dosegne ga 21. ožujka. Tako u ovim vrućim krajevima nema izmjene godinjih doba kao kod nas, nego tropsko Sunce kroz cijelu godinu u svom sjaju i žaru pati zemlju i čini da tamo vlada vječno ljeto.

Jz katoličkog svijeta

CVIJET KRISTOVA INDIJSKOG PERIVOJA

DVA VISOKA ODLIKOVANJA. Theodor Heuss, predsjednik zapadno-njemačke vlade, podijelio je nedavno najveće njemačke odlikovanje — Veliku Križ za zaslugu — kardinalu Faulhaberu, nadbiskupu Münchenu. Prve toga isto odlikovanje dobio je i poznati teološki spsc Karl Adam, prijatelj sveučilišni profesor u Tübingenu, a sada u mirovini.

JOHAN STEIN D. L. direktor vatikanskog opservatorija u Castel Gandolfo, umro je krajem prošle godine. Bio je direktor opservatorija od 1930. g. Za njegova upravljanja opservatorij je iz Vatikana preseljen u Castel Gandolfo.

MGR FRIEDRICH RINTKEN, dosadašnji generalni vikar nadbiskupije u Paderbornu, u istočnoj Njemačkoj, posvećen je za pomoćnog biskupa, Stolovat će u Magdenburgu, koji se također nalazi u istočnoj Njemačkoj.

KATOLIČKA OPĆINA U GRENLANDIJI. Najnovije statistike donose, da je stanovništvo Grenlandije poraslo na 23.000 stanovnika. Oni su svi po vjeri protestanti. Od godine 1941., kada je prema vojničkom ugovoru na Grenlandiju stigla jedna američka vojna misija, sve se više razvija jedna mala katolička općina, koja zasada ne broji više od nekoliko stotina duša.

SAN SALVADOR. Na otoku San Salvador, gdje je prvi put prisao sa svojim karavelama Kristof Kolumbo, sagradio će se crkva. Pomudu za to je dalo Udruženje Kolombovih Vitezova. Bit će sagrađena u stilu baroka XVI. stoljeća. Na proslavu nalaziti će se uglađeni visoki, reljefi Kolumbovih karavela.

FRANCUSKI KATOLICI izdavaju publiko obiteljski ilustrirani list "La Vie Catholique", koji se tjedno tiska u 500.000 primjeraka. Katolički tjednik "Radio-Cinema-Television" tiska se u 70.000 primjeraka.

GRAĐEVNA DJELATNOST U FATIMI U Fatimi se nedavno započelo s gradnjom kolonade, koja će pozvati veliki baziliku Bl. Djevice s stolom, u kojoj ovdje-udjeluju hodočasnici. Unutar kolonade sagrađit će se brojni pokrajnji oltari, na kojima će svećenici moći služiti sv. Misu. Ovom kolonadom misli se, da će se postići jedan od najvećih arhitektonskih efekata poslije znamenite Berninjeve kolonade ispred bazilike sv. Petra u Rmu.

STATISTIKE O SVEUČILIŠTU U BEYRUTU. Beyrut ima dva sveučilišta, od kojih je jedno katoličko sveučilište sv. Josipa, kojim upravljaju susvojci iz provincije Lyon (Francuska), a drugo je protestantsko, kojim upravljaju Amerikanci. Katoličko sveučilište ima: Teološki fakultet sa 68 studenata; medicinski fakultet sa 449 studenata; pravni fakultet s 872 političkih znanosti s 31; škola za ženjenje 112 učenika, nastavi za orijentalne jezike 55 studenata, a u svemu 1378 studenata. Protestantsko sveučilište ima medicinski i filozofski fakultet sa 795 studenata.

BRAZILJANSKI BISKUPI izdali su nedavno okružnicu, u kojoj upozoravaju svoje vjernike, da se ne smiju pričestivati kod svećenika, koji su osemalno nekada braziljansku slobodu katoličkoj crkvi. Biskupi upozoravaju, da su članovi crkve šizmatični i "pso facto" ekskomunicirani.

ZA KATOLIČKO SVEUČILIŠTE U SALZBURGU. Na sastanku austrijskog Cartellverbanda u Salzburgu dekan teološkog fakulteta u Salzburgu Dr. Ferdinand Holböck istaknuo je potrebu, da se u Salzburgu osnuje katoličko sveučilište.

FRANCUSKO KATOLIČKO udruženje kazališta i glazbe utemeljeno je 1907. o. Gillet, bivši general dominikanskoga reda. Predsjednik udruženja je mgr. Gaston Bady, a podpredsjednici su Jean Gaston Bernard, dramaturg i Beatrice Durand, poznata glumica Comédie Française. Udruženje okuplja kazališne i kinematografske pisce, glumce i ostale stručnjake, muzičare, umjetnike baleta kao i sve ostale, koji se bave kazalištem i kinom te učenike kazališnih i filmskih akademija. Svake nedjelje se članovi društva okupljaju u Crkvi sv. Boka u Parizu, da zajednički prisustvuju sv. Misi i propovijedi, koju im drži duhovnik udruženja O. Leroy. Uz ovu crkvu postoji i dvorana, u kojoj se članovi društva sakupljaju svake treće nedjelje u mjesecu, da tamo raspravljaju o najnovijim problemima kazališne i filmske umjetnosti.

UDRUŽENJE HOLLANDSKIH KATOLIČKIH LIJEČNIKA održalo je u gradu Nimegi svoj godišnji kongres neposredno poslije otvaranja medicinskog fakulteta na katoličkom sveučilištu u ovojme gradu. Na kongresu se uglavnom raspravljalo o moralnim i socijalnim dužnostima liječnika te o odgoju budućih liječnika na novoosvojenom katoličkom medicinskom fakultetu.

U WALDKRAIBURGU, blizu Mühlendorfa, biskupije München u Bavarskoj, oo. Salezijanci su otvorili novi "Dječja škola". Ovakvih katoličkih "Dječjih gradova" ima u Njemačkoj oko 30. Većina djece, koja su smještena u tim gradovima, pripadaju roditeljima, koji su poginuli ili su pobjegli iz istočne Njemačke.

ŠKOLSKA BRACA NA CEYLONU upravljaju sa 10 škola, koje pohađa 8.266 djece, od kojih 5.597 katolika. U ovim školama je zaposleno 74 biskupa, od kojih 10 europske, dok su ostali domaći sinodici. Školska Braca imaju na Ceylonu 4 novaka i 56 kandidata sve iz redova domaćih sinodica. Ima mnogo nade, da će ovaj zaslužni red uskoro proširiti svoje djelovanje na Ceylonu.

FILM O DJEVICI. Poznati francuski katolički književnik Daniel Rops sprema jedan novi film u bojama o životu Blažene Djevice. Film će biti uskoro prikazan u francuskim kinematografima.

KATOLICI U INDOKINI. Prema najnovijim statističkim podacima Vietnam ima 21.023.770 stanovnika, od kojih 1.381.346 katolika; domaćih svećenika ima 1.430, a stranih 336. — U Kambodži ima 4.500.000 stanovnika, od kojih katolika 100.224; domaćih svećenika ima 80, a stranih 28. — U Laosu ima 6.550.000 stanovnika, od kojih 31.965 katolika; domaćih svećenika ima 19, a stranih 24. — U Siamu ima 15.450.000 stanovnika, od kojih 52.557 katolika; domaćih svećenika ima 53, a stranih 57.

NJEMAČKI KATOLICI su tokom prošle legodine doprinijeli 6.000.000 maraka za misijske svrhe. U Njemačkoj se u pastoralnoj službi nalazi 18.000 svećenika, a na svakog od ovih svećenika otpada 1.500 vjernika. U vremenu od 1946. do 1949. u Njemačkoj je bilo 20.000 obraćenika na katolicizam.

U AMERIČKOM GRADU CHARLESTON, a pod pokroviteljstvom njegovog biskupa, osnovano je Katoličko Interstato Vijeće. Ovo je 17. takvo vijeće, koje su organizirali američki katolici. Vijeće se bave proturavanjem rasnih problema s katoličkom stanovništa te vode propagandu za ukidanje rasne diskriminacije u Sjedinjenim Američkim Državama. Posljedica rata ovih vjeća je i ta, da u velikom broju katoličkih škola iste polaze učenici raznih rasa, što se inače u Americi ne može vidjeti. Članovi ovih udruženja: crnci i bijelci, sastaju se svake nedjelje u mjesecu na zajedničkoj sv. Misu te zajednički prisustvuju sv. Pristeli.

U KANADSKOM GRADU QUEBECU na svečan način je proslavljena 50. godišnjica rade misijske družbe Bijelih Otaca za Afriku. U ovih 50 godina Kanada je dala ovu misijsku družbu 368 misionara. U afričkim misijama, koje drži Družba Bijelih Otaca broj vjernika je 1901. iznosio 80.000, dok ih sada ima 3.500.000. Bijeli Oci su također mnogo zaslužni za odgoj domaćeg klera u Africi. Na području njihova djelovanja u Africi postoji sada jedan domaći biskup, 300 domaćih svećenika, 400 domaćih sjemeništaraca i 1.200 domaćih časnih sestara.

U CARIGRADSKOJ CRKVI SVETE SOFIE, koja je najprije pretvorena u džamiju, a kasnije u muzej, američki učenjaci su pronašli dragocjene mozačke, koji potječu još iz IX. vijeka.

Naši pokojnici

O. Vatroslav Malić, franjevac Provincije Presv. Okupljenja u Danjaci, preminuo je u 71. godini života dne 27. 1. 1952. u samostanu Zaostrog. Rođen 5. VII. 1881. u Imotskom, a za svećenika reden 30. XI. 1903. Zupnikovao po različitim selima Dalmacije. Rado je imao knjigu u ruci, kao i narodne gusle. Zaostrogani su mu zahvalni, što je u prošlosti rado sprječivao paljenje njihova sela. Neobičnom ustajljivošću mnogo godina podnosio teško bolesne noge, od koje je i svršio. Počivao u miru!

Prije pet godina umrla je u indijanskom gradu Bharananganamu na glasu svetosti G. Alfonsa iz franjevačkog reda klarisa. Mala dječa iz pučkih škola Bharananganama bila su u prva, koja su klicala odmah poslije njene smrti: "Umrla je svetica". Ta dječa su bila prva, koja su počela ne silij cvijeće i svijeće na njezin grob. Dječa su bila prva, koja su osjetila moćan zagovor "Travankorske Ruže".

Alfonsa se rodila 19. kolovoza 1916. Majka joj je umrla kod poroda; pak ju je prihvatila njena tetka. Na krštenju je dobila ime Ana. Kad je Ana, li kako su je općenito zvali Annakuty, odrasla, njezina je tetka htjela, da je već u 13. godini uđu za jednog mladica iz neke aristokratske obitelji. Annakuty nije mudritom osjećala u sebi povodu za bračni život. Ona se ugodnije osjećala u crkvi, nego kod kuće. U crkvi se je njezno srce lelo u ljubavi u blizini Božanskog Zaručnika, a kod kuće je strepila od straha i rjetko bi kada koju riječ progovorila. Međutim, tetka je polako prenela ostvarenje njezine želje, da se uda za Annakuty. Niti njezine majke, niti njezine tetke, niti njezine sestre nisu mogli odvratiti Annakuty od njene namjere, da Annakuty dobru uđu. Približavala se je i dan vjenčanja. Annakuty, koja je već u sebi bila čvrsto odlučila, da će postati časna sestra, prijebo krajnjem koraku, kako bi spriječila ostvarenje plana svoje tetke. U jednom kutu dvorišta nalazila se jama, u kojoj su sagorijevali otpaci, smeće i ostalo. Annakuty pride tog jami, sjedne na njezin ruč, pruži jednu nogu u ožanj u namjeri, da odustaje, kako bi zaručnik radi toga odustao od njene namjere. Međutim, desi se nesreća. Annakuty upadne u jama te po dolomak tijelu dobjie opakline, njezina lijepa koža potpuno izgori. Annakuty je tokom mukom uspjela da se izvadi iz jame i poslije tri mjeseca liječenja ozdravi. Ali i pobjedi! Tetka pristane na njene molbe i ona uđe u samostan Klarisa. Dana 19. svibnja 1930. u dobi od 20 godina prođe svoje svećane zavjete. Pred oči joj je lebdila samo jedna misao: "Patnjama postići svetost". I zaista, šestnaest godina provedenih u samostanu bljahu za Alfonsu jedne od najljepših i tihog mučenštva. Priznajući i relikvije patnje svake vrsti svagdje u noć rasle. Sve je to ona podnosila s duhovnim mirom i radošću moleći nebeskog Zaručnika: "Želim postati žrtvom zadovoljine za sromadne grešnike, te za svećenike i redovnike, koji nisu tako revni u krepostnom životu. Želim, o Gospodine, da na mene pošalješ patnje, koje bi mogle druge spriječiti u vršenju njihova apostolata... Ovo je bila njena neprestana molba. Gospod ju je u potpunosti uslišao. Zadnjih sedam godina njena života bile su za nju neprestana i strašna agonija. Jedne noći ukazala joj se sv. Terezija od Djeteta Isusa i rekla joj, da će morati mnogo trpeti sve do smrti.

Sestra Alfonsa je uvijek molila za mollost skrevitosti i poniznosti. Nije željela, da je drugi sačuju, pak je postigla, pa sebnu molost, da je njezino trpije noću. Tako je izbjegla pomoć i sažaljenje ostalih sestara. U tijelima patnje sestra Alfonsa je mnogo trpjela i od duhovne suhoće i raznih sumnji. Ali uvijek je ostala vedra i morna, potpuno predana u volju Božju.

Prečudna i uzdignuta tolikim patnjama "Travankorska Ruža" se je približavala svojim zadnjim danima. Mijesti Vrtlar se spremao, da ubere svoju Ružu i da je presadi u patnje; vrt. U zadnjim mjesecima života patnje su se umnožavale, ali su se umnožavale i duhovne utjehe kao i syrhunarivni darovi. Između ostalih sestra Alfonsa je saznavla, da njena biskup mnogo pati od malarije. Mjesta je Boga, da biskup ozdravi i da bolest potpuno na nju. Poslije nekoliko dana biskup potpuno ozdravi i dođe u samostan, da joj se zahvali i da svoju prostranu biskupiju preporučiti njenim molitvama.

Približavala su se zadnji časovi. Sestra Alfonsa je već primila svetu Pomast. Njezin je izgled pokazivao nešto andeoskog. Ali su i patnje rasle. "Na križu sam se Zaručnikom". Molite se, da mogu sve podnijeti za Njegovu ljubav... Dajte mi najljepše odijelo u jidam... Isuse Marijo, Josipe! I s ovim riječima na ustima "Travankorska Ruža" je ostavila ovaj svijet 28. srpnja 1946. u 10 sati u jutro.

Od dana njene smrti do danas njezina se gora predmetom osobnog čašćenja je samo katolika, nego i pogana, koji svi devotivo puno milosti po njenu zagovor.